

Protokoll

§ 135

KS 2013/163

Granskning av SKB:s Fud-program 2013**Beslut****Kommunstyrelsens beslut**

Kommunstyrelsen avger nedanstående remissvar till Strålsäkerhetsmyndigheten över Fud-program 2013.

Ärendebeskrivning

Kävlinge kommun har av Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) anmodats yttra sig över SKB:s förslag till Program för forskning, utveckling och demonstration av metoder för hantering och slutförvaring av kärnavfall (Fud-program 2013). I förslaget finns en total bild av forskningsläget och den inriktning SKB vill fortsätta arbetet kring den avfallsmetod man arbetar med, den sk KBS-3-metoden som bygger på de tre barriärerna mellan kärnavfallet och omgivningen. Kommunens remissvar inriktar sig på avfallshanteringen för rivningsavfall och tidplanerna för etablerandet av SFR2 och rivningen av Barsebäcksverket samt de samhällseffekter ett kärnavfallssystem skapar.

Fud-program 2013 är ett omfattande material på 535 sidor. Kommunen yttrar sig endast över kapitel 4-7 samt kapitel 29

Konsekvenser

De största konsekvenserna för kommunen finns när FUD arbetet inte fungerar och håller tidplanerna. Ytterligare förseningar av byggandet av SFR2 som skall ta emot rivningsavfallet från Barsebäcksverket gör att det negativa ingrepp som ett stängt kärnkraftverk i kommunen utgör blir än värre. Kommunen vidhåller att antingen driver man kärnenergiproduktion på verket eller så stänger man och river så snart det är möjligt. En rivning skulle ha kunnat påbörjas redan 2010 enligt den dåvarande ansvariga myndigheten Strålskyddinstitutet. Industrin motsatte sig dock att använda sig av SFR för rivningsavfall och SKB tog initiativ för byggandet av SFR2. Detta har dock fördröjts dels på handläggningen hos den då nya myndigheten SSM och dels i regeringskansliet. Sedan FUD 2010 har därför rivningsstarten av Barsebäcksverket flyttats fram till 2023. Detta bygger dock på att besluten tas av respektive myndigheten enligt nuvarande tidsplan. Något som inte har skett under processen så här långt.

Under kapitel 7 och även tidigare kapitel 4-6 i programmet argumenteras för att gå över till mindre kostnadskrävande förvaringsutrymmen för lågaktivt avfall i s.k. markförvar. Att mängder av lågaktivt och numera avklingat kärnavfall förvaras i SFR uppmärksammas i högre grad nu än i tidigare Fud-program vilket vi anser är bra. Resursslöseri har skett och först när det börjar bli ont om plats och kostnaderna ökar för att bygga ut SFR tycks industrin vilja utveckla metoder för att i ökad grad friklassa avfall, något kommunen anser bör utvecklas ur ett samhällsekonomiskt perspektiv. Det är i slutänden svensk industris konkurrenskraft det handlar om och om medborgarnas pengar dvs de som tvingas betala ett onödigt högt pris för kärnkraftselen.

Protokoll

Kommunen motsätter sig ett markförvar av kärnavfall på plats i Barsebäck och vidhåller att all förvaring skall i nuvarande och kommande SFR i Forsmark. Kommunen har också avslagit fastighetsägarens bygglovsansökan att bygga ett sådant markförvar på kärnkraftverkets hamnområde då detta strider mot gällande detaljplan. Kommunen måste säkerställa att inget permanent lager finns på området under eller efter rivningsfasen av BKAB:s anläggningar. I dagsläget finns inget som garanterar att en rivning blir av och skräckscenariet är om riksdagen i ett framtida beslut skulle göra som i Tyskland och tvinga industrin att i varje kärnkraftskommun anlägga ett slutförvar.

Osäkerheten om att genomföra de storstilade planerna ökar för varje år som går när all planering tycks gå ut på att på att skjuta fram besluten i framtiden. Om SKB, SSM och regeringen fortsätter att flytta fram alla tidsplaner för byggande och driftsättning av SFR2, SFL och Kärnbränsleförvaret med ett antal år för varje verksamhetår kommer aldrig några anläggningar stå färdiga. Vi är djupt oroad över den avsaknad av beslutskraft som tycks vara fullt accepterad. Handläggningstiderna övergår rimlighetens gräns och någon gång måste man anse att underlaget är tillräckligt och fullgott för att våga sätta ned foten och starta verkställigheten av besluten.

Avslutningsvis vill Kävlinge kommun betona vikten av det nu avslutade samhällsforskningsprogrammet. Istället för att avveckla skulle vi vilja utveckla det med beredskap till följeforskning i samband med rivningsprocessen av Barsebäckverket och de andra anläggningarna. Mycket av den forskning som har bedrivits har skett tidsmässigt så långt före en igångsättning av funktionerna i KBS3-systemet har gjorts och före en verklig rivning av en kärntechnisk anläggning har startats. Vi skulle därför förordna just följeforskning kring de processer som nu måste starta med rivningsråd där kärnkraftverket, kommunen, omgivande samhälle med företag och föreningsliv kan ingå. Sådan forskning skulle ge värdefull kunskap inför rivningsprocesser i de övriga kärnkraftskommunerna. Vi delar därvidlag inte SKB förslag att upphöra med finansiering av samhällsforskning kring kärnavfallsprocessen.

Beslutsunderlag

Fud 2013, kapitel 4, 5, 6, 7 och 29

Yrkande

Leif Skytte (M) och Roland Palmqvist (S) yrkar bifall till föreliggande förslag.

Beslut ska skickas till

För kännedom

Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM)

